

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διάλεξη #02:

Σχολές οικονομικής σκέψης, οικονομικά συστήματα

Διδακτική Ομάδα

Δημήτρης Καλλιώρας, Καθηγητής ΤΜΧΠΠΑ ΠΘ (dkallior@uth.gr)

Ιωάννης Λεπίδας, Υπ. Διδάκτωρ ΤΜΧΠΠΑ ΠΘ (ilepidas@uth.gr)

Σχολές Οικονομικής Σκέψης

-3-

- Ως κοινωνική επιστήμη, η πολιτική οικονομία συγκροτεί το θεωρητικό της αντικείμενο ταυτόχρονα με τη συγκρότησή της καθαυτή. Τούτο σημαίνει ότι το θεωρητικό αντικείμενο της πολιτικής επιστήμης εξελίσσεται ταυτόχρονα με την εξέλιξη της ίδιας της επιστήμης (και δεν προϋπάρχει αυτής).
- Οι επιμέρους σχολές οικονομικής σκέψης, στο πλαίσιο της πολιτικής οικονομίας, αποπειρώνται να προσδώσουν θεωρητικό περίβλημα σε εμπειρικές απτές διαδικασίες οι οποίες αναφέρονται στην επίλυση (ή την άμβλυνση) του θεμελιώδους οικονομικού προβλήματος.
- Οι απόπειρες αυτές συμπλέκονται με την κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα η οποία διέπεται από αντικρουόμενα κοινωνικά και πολιτικά συμφέροντα. Κοινώς, το θεωρητικό πλαίσιο των επιμέρους σχολών οικονομικής σκέψης δεν διαμορφώνεται σε κενό αέρος!

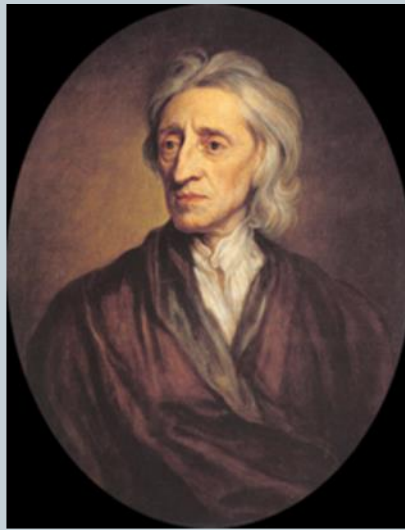
Μερκαντιλιστές

-4-

- Βασικό αξίωμα: Η αύξηση των καθαρών εξαγωγών είναι ο τρόπος για την αύξηση της ευημερίας καθώς επιτρέπει τη συσσώρευση πολύτιμων μετάλλων.

J. B. Colbert (1619-1683)

J. Locke (1632-1704)

W. Petty (1623-1687)

Φυσιοκράτες

-5-

- Βασικό αξίωμα: Η έμφαση στις παραγωγικές εργασίες, και δη στις αγροτικές, είναι ο τρόπος για την αύξηση της ευημερίας.

R. Cantillon (1680-1734)

F. Quesnay (1694-1774)

A. R. J. Turgot (1727-1781)

Κλασικοί

-6-

- Βασικό αξίωμα: Η οικονομική δραστηριότητα πρέπει να διεξάγεται ανεμπόδιστα, χωρίς κρατική παρέμβαση.

T. R. Malthus (1766-1834)

D. Ricardo (1772-1823)

A. Smith (1723-1790)

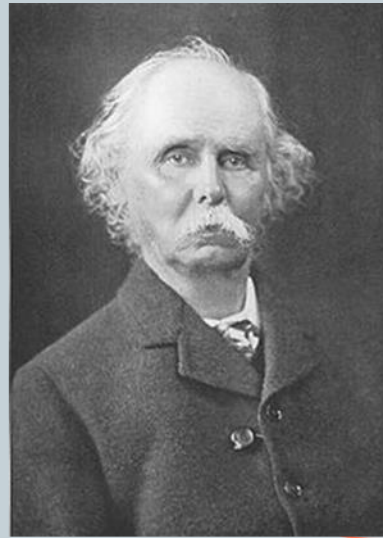
Νεοκλασικοί

-7-

- Βασικό αξίωμα: Η προσφορά και η ζήτηση καθορίζουν την τιμή του προϊόντος και την ισορροπία στις επιμέρους αγορές.

W. S. Jevons (1835-1882)

A. Marshall (1842-1924)

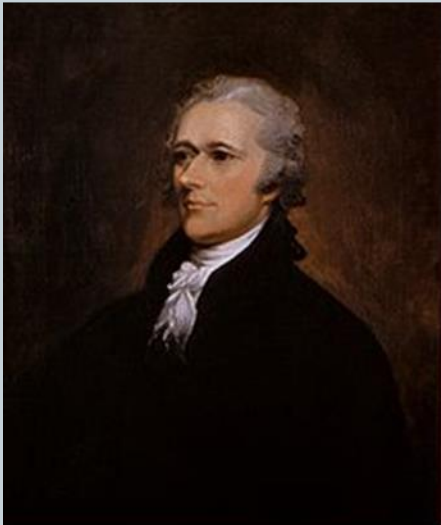

K. Wickshell (1851-1926)

Αμερικανοί

-8-

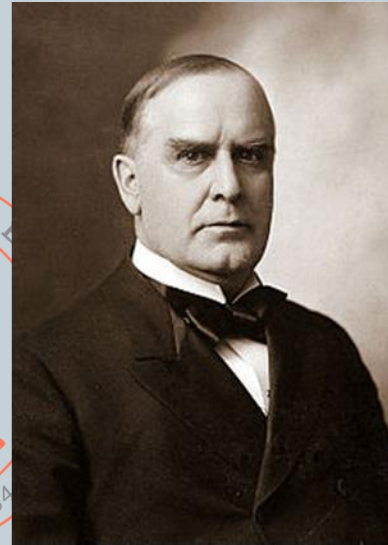
- Βασικό αξίωμα: Η επιβολή δασμών στις εισαγωγές είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη της εγχώριας βιομηχανίας.

A. Hamilton (1757-1804)

F. List (1789-1846)

W. McKinley (1843-1901)

Γάλλοι Φιλελεύθεροι

-9-

- Βασικό αξίωμα: Η εμπορική δραστηριότητα πρέπει να διεξάγεται ελεύθερα, χωρίς δασμούς.

F. Bastiat (1801-1850)

G. de Molinari (1819-1912)

J.-B. Say (1767-1832)

Γερμανοί Ιστορικοί

-10-

- Βασικό αξίωμα: Η οικονομική δραστηριότητα απορρέει από τη λογική και τα μαθηματικά.

W. G. F. Roscher (1817-1894)

J. Schumpeter (1883-1950)

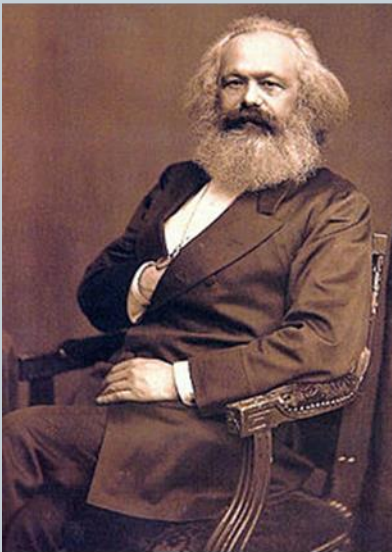

W. Sombart (1843-1941)

Μαρξισανοί

-11-

- Βασικό αξίωμα: Η οικονομική αξία ενός προϊόντος καθορίζεται από την απαιτούμενη, στο πλαίσιο της παραγωγικής διαδικασίας, ποσότητα της εργασίας.

K. Marx (1818-1883)

F. Engels (1820-1895)

E. Bernstein (1850-1932)

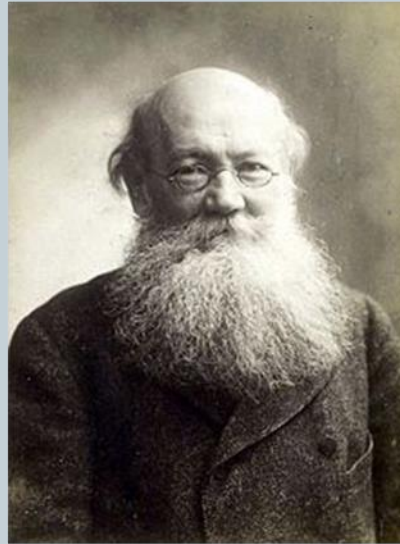
Αναρχικοί

-12-

- Βασικό αξίωμα: Η οικονομική δραστηριότητα πρέπει να διεξάγεται στη βάση της ελεύθερης, χωρίς αντίτιμο, διάθεσης των προϊόντων.

M. A. Bakunin (1814-1876)

P. A. Kropotkin (1842-1921)

P.-J. Proudhon (1809-1865)

Θεσμικοί

-13-

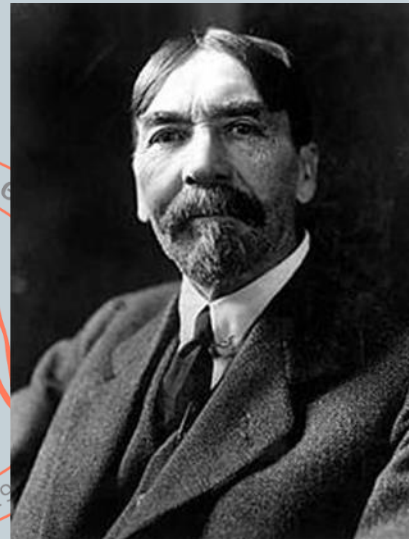
- Βασικό αξίωμα: Οι θεσμοί είναι το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης των αγορών.

J. R. Commons (1862-1945)

J. K. Galbraith (1908-2006)

T. Veblen (1857-1929)

Νεοθεσμτικοί

-14-

- Βασικό αξίωμα: Οι αγορές είναι το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης των θεσμών.

K. D. Acemoglu (1967-....)

R. H. Coase (1910-2013)

D. S. North (1920-2015)

Μαθηματικοί

-15-

- Βασικό αξίωμα: Η προσφορά και η ζήτηση καθορίζουν την τιμή του προϊόντος και την ισορροπία στο σύνολο της αγοράς.

A. A. Cournot (1801-1877)

V. Pareto (1848-1923)

M.-E.-L. Walras (1834-1910)

Αυστριακοί

-16-

- Βασικό αξίωμα: Τα κοινωνικά φαινόμενα απορρέουν από τις πράξεις των μεμονωμένων υποκειμένων.

E. B. R. von Bawerk (1851-1914)

F. Hayek (1899-1992)

C. Menger (1840-1921)

Κεϋνσιανοί

-17-

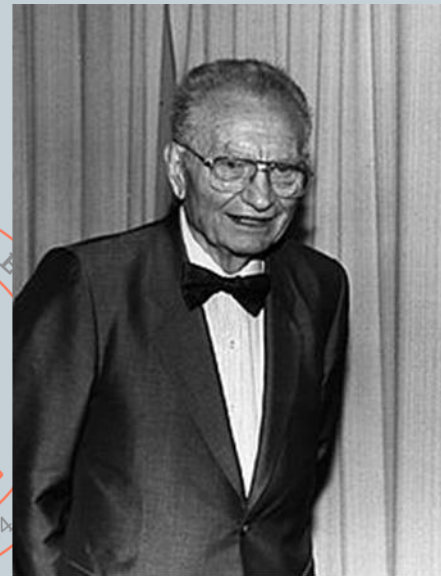
- Βασικό αξίωμα: Η συνολική ζήτηση καθορίζει το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας.

J. M. Keynes (1883-1946)

J. Robinson (1903-1983)

P. Samuelson (1915-2009)

Μονεταριστές

-18-

- Βασικό αξίωμα: Η κρατική παρέμβαση για την τόνωση της συνολικής ζήτησης ενέχει τον κίνδυνο της ενδυνάμωσης του πληθωρισμού.

M. Friedman (1912-2006)

R. E. Lucas Jr. (1937-2023)

J. Viner (1892-1970)

Οικονομικά Συστήματα

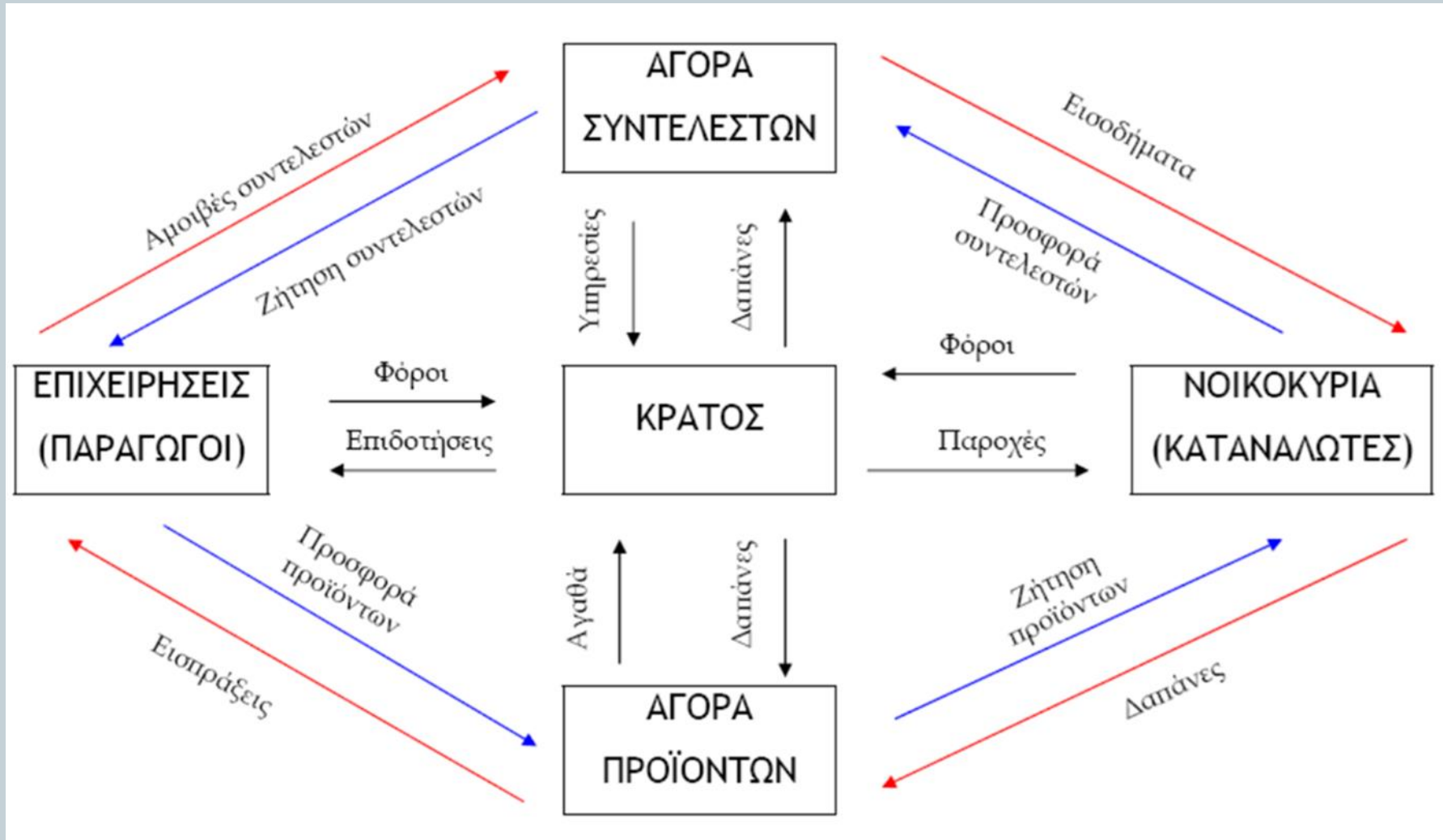
-19-

- Οικονομικό σύστημα είναι το πλαίσιο των κανόνων και των αρχών εντός και βάσει του οποίου λειτουργεί η οικονομία.
- Το σύστημα της ελεύθερης οικονομίας ή οικονομίας της αγοράς ή καπιταλιστικό σύστημα.
- Το σύστημα της διευθυνόμενης ή σχεδιασμένης οικονομίας ή σοσιαλιστικό σύστημα.
- Το σύστημα της μικτής οικονομίας.

Οικονομικό Κύκλωμα Μικτής Οικονομίας (υπεραπλουστευμένη μορφή)

-20-

Η παρουσίαση συμπληρώνει και δεν υποκαθιστά τα χορηγούμενα συγγράμματα.

